

Més 'processisme' no, gràcies

Joan Josep Nuet

"La deriva processista intenta dinamitar els ponts polítics i socials que aposten pel treball conjunt entre federalistes, sobiranistes i independentistes", afirma Joan Josep Nuet, Coordinador General d'EUiA i diputat de Catalunya Sí Que es Pot

Les mobilitzacions a Catalunya per les seves llibertats nacionals entre l'11 de setembre del 2012 i el 9 de novembre del 2014 van esdevenir un factor molt positiu, expressió alhora de l'esgotament d'un sistema polític i territorial, l'Estat de les Autonomies, i la il·lusió i l'esperança en canvis constituents que ens permetessin gaudir d'una major sobirania per poder decidir, directament, sobre molts temes de la nostra vida quotidiana que volíem millorar radicalment.

L'antiga CDC va veure en aquelles mobilitzacions l'oportunitat per superar la censura a la seva aposta inequívoca, per part del "Govern dels Millors" (2010-2012), per les polítiques d'ajust i retallades, realitzades en connivència durant aquests dos anys amb el PP català d'Alicia Sánchez Camacho.

Després, el procés va ser clau per entendre, primer, la col·laboració parlamentària d'ERC amb CiU (2012-2015) i, segon, la conformació de Junts pel Sí i la seva estratègia coordinada amb la CUP d'eleccions plebiscitàries pel 27 de setembre del 2015.

Després de la consulta del 9 de novembre del 2014, alguns partits i organitzacions socials van decidir redirigir el procés únicament cap a la independència, i abandonar el dret a decidir com a concepte democràtic més ample que va presidir els acords unitaris de la Declaració de Sobirania del Parlament de Catalunya de gener del 2013 i, posteriorment, els acords per la jornada i la pregunta de la consulta del 9-N.

Aquí s'inicia una deriva que segueix a dia d'avui. Aquells que no es declaren independentistes (més de la meitat de la societat catalana) han de ser progressivament assimilats no ja a un procediment democràtic per decidir o no aquest fet, sinó a una opció finalista predeterminada (d'independència sí o sí) que, fins i tot, hi ha qui defensa que no ha de ser sotmesa a decisió popular sinó declarada de forma unilateral.

Les eleccions al Parlament de Catalunya del 27 de setembre del 2015 i el seu resultat van ser valorats de forma ben diferent per diversos actors polítics i socials, però convocades sota l'ordenament jurídic i electoral vigent. Aquelles regles de joc amb les quals es va concórrer a la cita electoral no poden, doncs, generar un mandat democràtic (a la carta d'una majoria parlamentària) que esdevingui d'obligat compliment pel conjunt del poble de Catalunya.

Només un referèndum d'autodeterminació té la legitimitat democràtica i pot generar la cohesió política i social per representar un veritable mandat democràtic sobre quina relació ha d'establir Catalunya amb la resta de pobles de l'Estat espanyol.

Aconseguir aquest referèndum no és una tasca senzilla, però insistir en la unilateralitat no només no aconsegueix el suport extern dels agents de dret internacional, la Unió Europea i les forces polítiques i socials de l'estat espanyol, sinó que empeteix la base política i social del procés a casa nostra, el fa exclouent i el sectaritzava, vers aquella part de Catalunya que rebutja la unilateralitat i que, paradoxalment, es majoritària encara, encara que no mobilitzada com l'independentisme.

Darrerament s'afirma que el procés està paralitzat i s'ha entrat en l'anomenat "processisme", una espècie de realitat virtual que manté viu el procés (indispensable per a la supervivència d'un espai polític expandit a partir del mateix) però només aparentment, ja que no té la força política i social necessària per abordar noves etapes.

S'ha volgut menystenir la capacitat dels aparells de l'estat espanyol per presentar resistències al canvi de l'ordre polític i jurídic constitucional del 78, s'ha frivolititzat amb la construcció d'aliances político-socials amb actors de l'estat que apostaven clarament pel dret a decidir dels pobles i l'obertura d'un procés constituent al conjunt d'Espanya, i en els darrers dies hem vist a grups parlamentaris catalans independentistes al Congrés abstenir-se o pactar amb el PP i C's facilitant majories de Mesa i Presidència a la coalició conservadora anticatalana.

Dels que ja van pactar amb el PP les lleis d'estabilitat que ens escanyen, les reformes laborals o les rebaixes fiscals als poderosos no ens sorprèn, però les esquerres independentistes poden pensar seriosament que del "com pitjor, millor" en sortirà alguna cosa positiva per a les classes populars del nostre país?

La Comissió del Procés Constituent: una oportunitat perduda

Aquesta deriva processista intenta dinamitar els ponts polítics i socials que aposten pel treball conjunt entre federalistes, sobiranistes i independentistes. Ja vam observar com a la campanya electoral del 26-J ERC convertia a En Comú Podem en el seu enemic principal i objecte central de la majoria de les seves crítiques, molt més que al PP o CDC. També Catalunya Sí Que es Pot ha estat objecte al Parlament de crítiques sectàries per no abraçar el full de ruta independentista que va convertir Carles Puigdemont en President de la Generalitat, i atrevir-se a presentar una alternativa basada en la defensa de les classes populars.

El darrer cop de timó ha estat la malaurada Comissió del Procés Constituent del Parlament. Creada sota l'impuls de Junts pel Sí, la CUP i Catalunya Sí Que es Pot per poder dialogar i consensuar les formes i continguts del procés constituent que aquestes forces defensen. Una vegada escoltada la primera tongada d'experts compareixents, de mutu acord, JxS i la CUP decideixen tancar-la i aprovar unes conclusions només amb la seva majoria, conclusions on realitzen un pas més en la gestualització, acordant realitzar una acció unilateral d'independència prèvia a l'inici d'un procés constituent.

Les potencialitats de la Comissió del Procés Constituent han estat sacrificades al servei de fer un nou salt al buit processista com a pagament per a què la CUP, de nou, salvi el Govern Puigdemont al setembre, sense que aquest modifiqui substancialment el seu conservadorisme en política fiscal, educativa o en projectes urbanístics especulatiu.

Podríem citar encara uns quants conceptes més que s'afegeixen a aquest univers paral·lel que construeix el processisme: DUI, RUI, lleis de desconexió, eleccions constituents, etc. Com més petit es fa el procés, més agosarats i grandiloqüents es tornen els termes i conceptes que s'enarboren i més creixen els atacs i les acusacions de traïdoria contra aquells defensors del dret a decidir que segueixen confiant en el diàleg, la fraternitat i la unitat civil del poble de Catalunya.

La ruïna del procés en mans dels processistes no és una bona notícia per a la democràcia i el canvi a Catalunya i Espanya. Només la força de la Catalunya popular pot redreçar el camí i convertir el procés en una veritable oportunitat per a la majoria social. Una vegada la drete catalana i espanyola hagin exprimit l'invent només quedarà la gent, i això és una bona notícia.